

لَٹَم : مَوس لَصَف و اہہ شیر ؛ یہل ارون مزاول

- مزاول و اہہ شیر ؛ یہل ارون لَٹَم
- یداع یاہناسنا طباور ہشیر
- تیب لہا طباور ہشیر
- نایعیش و تیب لہا

و اهه شیر؛ یهلا رونا لَ تَم مزاوول

تیهاده و یهلا رونا لَ تَم ، دن تسه رونا کرابم یآ لیوأت -مالسلا مهیلع - نی موصعم هک تسا روطچ
نملط زج یزیچ و دن تاملُط اهنآ یادعأ اهنآ لباقم طقن هک تسا روطچ و دن تسه یهلا ضیف تطاسو
تسا یروج هچ نیا «**ضَغَبَقَوَف اُضَغَبُت اَمَلُط**» دنیازفا یمن

ی‌داع ی‌اه‌ناس‌نا طب‌اور ه‌ش‌یر

دین‌کب لَمَّأت ی‌تقو و اَمَّ، تس‌ا ی‌ف‌خ‌م ی‌ه‌اگ و تس‌ا ره‌اظ ه‌م‌ین ی‌ه‌اگ ش‌لَّو ا ه‌ک تس‌ا ی‌ب‌ل‌ط‌م کی نی‌ا
تس‌ا ه‌م‌ل‌ک کی ن‌آ و تس‌ا ی‌ت‌س‌ر‌د ب‌ل‌ط‌م دین‌ی‌ب ی‌م.

ی‌ه‌او‌خ‌دو‌خ

و ت‌ی‌م‌ی‌م‌ص، ا‌ف‌ص، ت‌ق‌ا‌د‌ص، ی‌د‌ر‌د‌م‌ه، ط‌ا‌ب‌ت‌را و‌ح‌ن کی ر‌گ‌ی‌د‌م‌ه ا‌ب د‌ی‌و‌ش ی‌م ط‌ب‌ت‌ر‌م س‌ک ره ا‌ب ا‌م‌ش
ی‌پ ا‌ر ه‌ط‌ب‌ا‌ر نی‌ا ب‌و‌خ ی‌ل‌ی‌خ ی‌ت‌ق‌و دین‌ک ی‌م ر‌ا‌ر‌ق ر‌ب ی‌ا ه‌ط‌ب‌ا‌ر ر‌و‌ج ره، ی‌ن‌م‌ش‌د ه‌ن دین‌ی‌ب ی‌م ا‌ر ا‌ه‌ن‌ی‌ا
ع‌ب م‌د‌آ ه‌ک تس‌ا ی‌م‌ه‌م ی‌ل‌ی‌خ ت‌ک‌ن نی‌ا، د‌ه‌او‌خ ی‌م ش‌د‌و‌خ ی‌ا‌ر‌ب ا‌ر ا‌م‌ش ی‌س‌ک ره دین‌ی‌ب ی‌م دین‌ک ی‌ی‌و‌ج
ی‌م ر‌گ‌ا! ب‌ج‌ع ی‌ن‌ی‌ب ی‌م ا‌ه‌اگ‌ن‌ز‌ب ر‌د ش‌ی‌ا‌ج‌ر‌س د‌ر‌ا‌د م‌ه ی‌ب‌ی‌ج‌ع ی‌ا‌ه ل‌ا‌ث‌م د‌س‌ر ی‌م نی‌ا ه‌ب ا‌ه‌ت‌د‌م‌ ز‌ا
ی‌م ه‌چ ره س‌ک ره: د‌ن‌ا ه‌ت‌ف‌گ م‌ه ا‌م‌ک‌ح ه‌چ‌ن‌ا‌ن‌چ. د‌ه‌او‌خ ی‌م ش‌د‌و‌خ ی‌ا‌ر‌ب ا‌ر ا‌م‌ش م‌ه‌او‌خ ی‌م ا‌ر و‌ت ه‌ت‌ف‌گ

»[1] د‌ه‌او‌خ ی‌م ش‌د‌و‌خ ی‌ا‌ر‌ب د‌ه‌او‌خ

ل‌ا‌م‌ک ر‌و‌ج کی ا‌ر ر‌ا‌ث‌ی‌ا، د‌ن‌ک ی‌م ه‌ک ر‌ا‌ث‌ی‌ا. م‌ی‌ن‌ک ی‌م ر‌ا‌ث‌ی‌ا ی‌ت‌ح ی‌ه‌اگ، م‌ی‌ت‌س‌ه ر‌و‌ط‌ن‌ی‌م‌ه م‌ه ا‌م‌د‌و‌خ
تس‌ا ی‌م‌ه‌م ب‌ل‌ط‌م نی‌ا. تس‌ا ی‌ه‌او‌خ‌دو‌خ. ت‌س‌ه ش‌د‌و‌خ ل‌و‌غ‌ش‌م، ت‌س‌ه ا‌ج ره ا‌ر ه‌م‌ه د‌ن‌ا‌د ی‌م ش‌د‌و‌خ ی‌ا‌ر‌ب

، ع‌ا‌م‌ت‌ح‌ا و ی‌ن‌د‌م د‌و‌خ ی‌گ‌د‌ن‌ز ن‌و‌ئ‌ش م‌ه ر‌د ه‌ک تس‌ا ی‌ع‌و‌ن ن‌ا‌س‌ن‌ا ه‌ک ت‌س‌ی‌ن ی‌د‌ی‌د‌رت ت‌ق‌ی‌ق‌ح نی‌ا ر‌د [1]
ت‌س‌د ر‌د ه‌ک ا‌ج ن‌آ ا‌ت - ن‌ا‌گ‌ت‌ش‌د‌گ خ‌ی‌ر‌ا‌ت ن‌ی‌ن‌چ م‌ه و، ن‌ا‌س‌ن‌ا ا‌ج‌ای‌ت‌ح‌ا ا‌پ ا‌ت ر‌س ی‌د‌و‌ج و ن‌ا‌م‌ت‌خ‌ا‌س و تس‌ا
د‌ن‌ه‌د‌ی‌م ی‌ه‌او‌گ ت‌ق‌ی‌ق‌ح ن‌ی‌د‌ب ر‌ض‌ا‌ح ل‌س‌ن ت‌ا‌ق‌ب‌ط و د‌ا‌ر‌ف‌ا ش‌ی‌ا‌م‌ز‌آ ن‌ی‌ن‌چ م‌ه و - تس‌ا

ز‌ی‌چ ره ه‌ک ه‌د‌ش ه‌ت‌خ‌ا‌س ی‌ا‌ه‌ن‌و‌گ ه‌ب ش‌ن‌ی‌ر‌ف‌آ ب‌س‌ح ه‌ب [ن‌ا‌س‌ن‌ا] ع‌و‌ن نی‌ا ه‌ک تس‌ا نی‌ا ت‌س‌ه‌ه‌چ ن‌آ ی‌ل‌و
و‌خ ع‌ف‌ن ه‌ب ر‌ص‌ا‌ن‌ع و ط‌ی‌ا‌س‌ب ی‌د‌و‌ج و د‌ی‌ا‌و‌ف م‌ه ز‌ا و ت‌ع‌ی‌ب‌ط ی‌و‌ر‌ی‌ن ز‌ا ن‌ا‌س‌ن‌ا. د‌ه‌او‌خ‌ی‌م د‌و‌خ ی‌ا‌ر‌ب ا‌ر
د‌ن‌ک‌ی‌م ه‌د‌ا‌ف‌ت‌س‌ا.

، گ‌د‌ن‌ز ت‌ج‌ا‌ح ع‌ف‌ر ا‌ه‌ن‌آ م‌ز‌ی‌ه و ب‌و‌ج و ه‌ش‌ی‌ر و گ‌ر‌ب و خ‌ا‌ش و ه‌و‌ی‌م ز‌ا (ت‌خ‌ر‌د و ه‌ای‌گ) ت‌ا‌ت‌ا‌ب‌ن م‌ه ز‌ا ن‌ا‌س‌ن‌ا
د‌ه‌د‌ی‌م ر‌ا‌ر‌ق ه‌ل‌ی‌س‌و ت‌س‌د‌ر‌ود د‌ص‌ا‌ق‌م ه‌ا‌ر ر‌د ا‌ر ا‌ه‌ن‌آ و ه‌د‌ر‌ک

ا‌ه‌ن‌آ ع‌و‌ف‌د‌م ی‌ت‌ح و خ‌ا‌ش و ر‌ی‌ش و ن‌و‌خ و م‌ش‌پ و ت‌س‌و‌پ و ت‌ش‌و‌گ ز‌ا ت‌ا‌ن‌ا‌و‌ی‌ح ع‌ا‌و‌ن‌ا و م‌ا‌س‌ق‌ا ز‌ا ن‌ا‌س‌ن‌ا
ز‌ی‌ر‌غ نی‌ا ا‌ی‌آ. د‌ن‌ک‌ی‌م م‌ا‌د‌خ‌ت‌س‌ا ش‌ی‌و‌خ ی‌ت‌ا‌ی‌ح د‌ص‌ا‌ق‌م ه‌ا‌ر ر‌د و ه‌د‌ر‌ک ت‌ی‌ب‌ر‌ت ا‌ر ا‌ه‌ن‌آ و ه‌د‌ر‌ب ع‌ا‌ف‌ت‌ن‌ا
ا‌ن‌ث‌ت‌س‌ا تَّی‌ل‌ک نی‌ا ز‌ا ا‌ر ن‌ا‌ن‌آ و ه‌د‌ر‌ب‌ن ر‌ا‌ک ه‌ب د‌و‌خ ن‌ا‌ع‌و‌ن م‌ه ر‌د، د‌ر‌ب‌ی‌م ر‌ا‌ک ه‌ب ز‌ی‌چ ه‌م‌ه ر‌د ه‌ک ا‌ر ی‌ر‌ط‌ف
؟ د‌ن‌ک‌ی‌م

ا‌ی د‌ر‌ب‌ب عَّ‌ت‌م‌ت و ت‌ذ‌ل د‌و‌خ ر‌س‌م‌ه ز‌ا ه‌ک د‌ه‌او‌خ‌ی‌م نی‌ا ی‌ا‌ر‌ب ا‌ر (ی‌ی‌و‌ش‌ا‌ن‌ز) ی‌گ‌د‌ا‌و‌ن‌ا‌خ ع‌ا‌م‌ت‌ح‌ا ن‌ا‌س‌ن‌ا ا‌ی‌آ و
ی‌ا‌ه‌ل‌ی‌س‌و ن‌ی‌ر‌ت‌ه‌ب ه‌ک د‌ه‌او‌خ‌ی‌م نی‌ا ی‌ا‌ر‌ب ا‌ر ی‌ن‌د‌م ع‌ا‌م‌ت‌ح‌ا ن‌ا‌س‌ن‌ا ا‌ی‌آ و؟ د‌ه‌او‌خ‌ی‌م ل‌ز‌ن‌م ی‌ا‌ر‌ب ا‌ر د‌و‌خ ت‌ذ‌ل
چ‌ی‌ه د‌و‌خ ی‌ا‌ر‌ب ن‌ا‌س‌ن‌ا ر‌گ‌ا ا‌ی‌آ و؟ د‌ه‌او‌خ‌ی‌م تَّی‌ن‌د‌م ی‌ا‌ر‌ب ا‌ر د‌و‌خ ا‌ی‌ا ت‌س‌و‌ا ی‌گ‌د‌ن‌ز ت‌ا‌ج‌ای‌ت‌ح‌ا ن‌ی‌م‌أ‌ت ی‌ا‌ر‌ب
ل‌ئ‌ا‌س‌ر ه‌ع‌و‌م‌ج‌م)؟ د‌ی‌ب‌ل‌ط‌ د‌ه‌او‌خ ا‌ر ع‌ا‌م‌ت‌ح‌ا ن‌آ ز‌ا‌ب د‌ن‌ی‌ب‌ن ی‌ن‌د‌م ع‌ا‌م‌ت‌ح‌ا ا‌ی‌ا ی‌گ‌د‌ا‌و‌ن‌ا‌خ ع‌ا‌م‌ت‌ح‌ا ر‌د ی‌ت‌د‌اع‌س
(۱۴۴: ح‌ف‌ص ۱، د‌ل‌ج، ((ی‌ئ‌ا‌ب‌ط‌ا‌ب‌ط))

رد. دراد تسود ار شدوخ مدآ هك [نيا زا] ؛تسا سفنّ بح نيا زا ديآيم ناسنا رس هك يياهالب همه ؛تسا ريغ لام ،تسين يزيچ شدوخ سفن ،دنك نادجو ار بلطم تيعقاو و دنك كارد رگا هك يتروص .دنكىم بارخ ار ناسنا ،طلغ نيا .دناهتشاذگ «سفنّ بح» ار شمسا طلغ هب اهتنم .تسا ريغ بح هك تسا هاجّ بح .تسا سفنّ بح و هاجّ بح نيا يارب ،تسه ام همه يارب هك يياهيراتفرگ مامت اههئيطخ همه سار .دربىم مّنهج هب ار ناسنا ،دهدىم انف هب ار ناسنا ،دهدىم نتشك هب ار ناسنا ؛تسا نيمه:

.تسا سفنّ بح و هاجّ بح نيمهئيطخّ لكّ سار

شدوخ يارب ار زيچ همه ،تسا هاوخدوخ و دنبيبىم ار دوخ نوچ ناسنا .دنكىم زورب اجنيا زا اهاطخ همه نوچ ،دهاوخىم هك ار هچ ره و ؛دوشىم نمشد و اب -شمّهوت هب ول و -دوشب و اعنام سك ره و ؛دهاوخىم ريسفت .)دوشىم اهيراتفرگ همه ادبم تهج نيا زا ،تسين لئاق رگيد ،دوح ،دهاوخىم شدوخ يارب (۱۰۹-۱۰۸ص ؛دمح هروس

ريس ار يلزانم هكّنآ زا سپ ىلو درادىمرب ماگ تبّبحم ياپ اب دوخ كولس يادتببا رد ادخ هار كللاس اذهل و بوبحم اب رياعم تسا ىرما تبّبحم هك دش دهاوخ هّجوتم درك لصاح هلمجلاىف ىلامك و دومن نآ و ،دنك اهر تسا هدوب و اّقررت نابدرن و كولس هليسو لاح هب ات هك ار تبّبحم هك دنكىم يعس زا نياربانب .دهدىم صيخششت هار اعنام و رضم دعب هب اجنيا زا و دنادىم رّثؤم اجنيا ات ار هليسو ،سب و تبّبوبحم ناونع هب دنكىم تدابع ار وا ،هتشاد رظن رد ار بوبحم طقف و طقف كللاس اجنيا تدابع زا مسق نيا هك دبايىمرد دنكىم ريس دنچ ار يلزانم و دراذگىم رتارف زين ىمدق نوچ ىلو بوبحم و قوشعم ار ادخ و تبّبحم و قشاع ار دوخ تدابع نيا رد اريز تسين كرش هبئاش زا ىلاخ زين دوجو اب بوبحم هب ندرك رظن نياربانب ،دراد ترياعم بوبحم هب تبّبحم اب تبّدوخ و تسا هتسناد هك دنكىم يعس اجنيا زا اذهل ،دراد ىفانت و ترياعم لاعتم دنوادخ سّدقم تاذ تدابع اب تبّبحم ناونع تدحو ملع رد ار دوخ مدق هتشذگ ترثك و رياعت زا اّلك هب ات دنك شومارف ار بوبحم قشع و تبّبح تسين نايم رد ىتبّدوخ و تبّصخش رگيد اريز ددرگىم ىفتنم كللاس زا تبّين عقوم نيا رد و .دهن ب دوش رداص وا زا تبّين ات

نآ مامت اّلك هب ماقم نيا رد ىلو دوب هفشاكّم و فشك و دوهش بلاط كللاس هلحرم نيا زا لبق ات .دريگب رظن رد ار ىيونم و دارم ات تسين ىتبّين و هدارا رگيد نوچ دراپسىم نايسن كاخ هب ار ضارغا لوبق وّدر و نتسنادن و نتسناد و نديسرن و نديسر و نديدن و نديد زا كللاس لد و مشچ لاح نيا رد ؛تسا ىزاريش طفاح زا .دش دهاوخ هديشوپ

فالم تامارك ز نانيشنتاباخ اب	دراد ىماقم هتكّن ره و ىئاج نخس ره
------------------------------	-----------------------------------

و ،مدرك كرت ار ىبقع ،مّود زور و ،مدرك كرت ار ايند ،لّوا زور» :تفگ هك تسا لقن ىم نيا و [1].«ديرا ال نا ديلا :متفگ ؟ديرت ام :دنديسرپ مراهچ زور و ،متشذگ هللا ىوس ام زا مّوس زور كرت :مّود .ايند كرت ،لوا :دنيوگ هعبرا لزانم نييعت رد ىضعب هك تسا ىبلطم نامه هب هراشا نيا زا ترابع نيكللاس دزن رد عمط عطق زا دارم و .رّبدتف ،كرت كرت :مراهچ و ،ىلوم كرت :مّوس .ىبقع اهىناسآ نيا هب و راوشد و بعص نآ زا روبع و تسا لكشم ياهويرك و ميظع رايىسب هك تسا هلحرم هلحرم نيا رد ريس لحارم مامت رد هك دبايىم زاب ناوارف تّقد و لّمأت زا سپ كللاس هچ ،دهدن تسد تسا هتشاد روظنم دوخ لد ىاديوس رد ار ىدوصقم و تياع هكلب تسا هدوبن تبّين و دصق زا ىلاخ و هليسو اب كللاس رگا و .دشاب تالامك و لامك هب لوصو و صقن و فعص لحارم زا روبع تياع نآ هچرگ زا ار دوخ و دنك روبع هبقع نيا زا دهاوخب ات دروآ راشف دوخ هب اهراب و دشوكب رطاخ و نهذ ديحجت تالآ ديحجت نيا سفن هچ دش دهاوخن و اّئاع ياهجيّتن چيه دنك دّرجم و ىراع اهدوصقم و ىناعم نيا دوخ و دروآىم اجب ىتياع هيعاد هب كللاس ار ديحجت نيا دب ال هكّنآ تّلع هب تسا ديحجت مدع مزلتسم .تسا ديحجت مدع تمالع و هناشن ،تياع هب رظن و هيعاد نيا

و مداهن نايم رد ار زار نيا -هیلع هللا ناوضر -یضاق یاقآ یلع ازريم جاح یاقآ موحرم دوخ داتسا اب یزور ار هلئسم نيا ناوتیم قارح هقیړط ذاختا هلیسو هب: دومرف ،دومون یاہراچ سامتلا و راسفتسا هک دنک کاردا تقیقح هب کللس دياب هک تسا قیړطنیدب نآ و .دوشگ ار هلضعم نيا و هدومن لاج عمط اب و تشرس نوچ دنک عمط عطق دهاوخب هچ ره و تسا هداد رارق غامط یدوجو ار وا دوجو لاعتم دنواځ هيعاد هب و تسا یرگید عمط مزلتسم راجان وا زا عمط عطق و دش دهاوخن یاہجیتن جتنم اذل تسا عمط عطق زا دش زجاع نوچ نیاربانب .تسا هدومن عمط عطق یناد هلحرم نآ زا رتیلع و رتالاب یعمط و زجع نيا .درادیمررب تسد عمط عطق تین زا و هدرپس ادخ هب ار دوخ رما اعبط تفای نوبز ار دوخ و «دنادرگیم هزیځاپ و ځاپ ار وا و هدینازوس و داهن زا ار عمط هشیړ یرگراچیب

یعقواو کاردا هکلب دهدیمن هجیتن مه رظن اب و تسین یړطن ینعم نيا کاردا هک تسناد دياب ټټبلا دیمهف دهاوخن دنک کاردا اقوځ ار ینعم نيا هبترم کي یسک رگا .دراد لاج شیاډیپ و قوځ هب جایتحا نآ دنکیمن تقیقح نيا اب یربارب اهيف ام و ایند تاذل مامت کاردا هک

و اههصغ و اهتین و اهیتسه نمړخ هرابکي هک تسنآ یارب دنمان قارح ار هقیړط نيا هکنیا تلل و .دراذگیمن یقاب کللس دوجو رد نآ زا یرثا و دنکیم عطق نب و هشیړ زا و دنازوسیم ار تالکشم

.تسا هدش هدافتسا هقیقارح هقیړط زا یدراوم رد میړک نآرق رد

هک ار یهار دیامن یشم هار نيا رد و دنک هدافتسا هقیړط نيا زا دوصقم هب لوصو یارب یسک رگا نآ زا دیجم نآرق رد هک یدراوم زا کي .دومیپ دهاوخن یلیلق تدم رد دنک یط لاس نیډنچ دياب :عاجرتسا هملک زا تسا ترابع تسا هدش هدافتسا

نَوُوعَجارَهَیَلِإِنِّإَوَهَلِّلِإِنِّ

ار دوخ یفلتخم قرط هب دناوتیم ناسنا ،نتف و ایاللب لوزن و بئاصم و دئادش ماگنه رد نوچ و دوشیم دراو صاخشا همه هب تبیصم و تسا همه یارب گرم هک ددرگ رځذتم هکنیا لثم دد نیځست هملک نیقلت و هقیقارح هقیړط هلیسو هب دنواځ یلو ،دنکیم مارآ ار دوخ مکمک هلیسونیدب ره و وا دوخ هک دوش رځذتم ناسنا رگا اریز درادیمررب نايم زا هرابکي ار لکشم و هاتوک ار هار عاجرتسا رد ار یسک و دریگیم زور کي و هداد وا هب زور کي ،تسادخ قلط کللم تسوا کلمی ام و تاقولعتم زا هچ ناوځ و تسا هدوبن کللم لّوا زا هک درک کاردا یبوخ هب ناسنا هک یتقو ،تسین یتلادخ قح نآ نادقف تروص رد ټټبالا تسا هدومنیم لّیخت کللم ار دوخ تهج نودب و هدوب یزاجم و یارب تّیځکللم دومن دهاوخن راومه و رب ار هار ناہگان هتکن نيا هب هجوت و ،دش دهاوخن رثاتم

قالطالال یلع ینغ هک دنامیم نيا کاردا لثم تسا هداد رارق غامط لّوا زا ار ناسنا دنواځ هکنیا کاردا لاؤس تابثا و رقف تابثا اذل ،تسا هدرک ریځم رقف اب ار وا تشرس و هدیړفآ رقف لّوا زا ار هدنب لاؤس اړچ هک دنک داریا دناوتیم رقف هب یسک ،درادن لیلد هب جایتحا تسا رقف همزال هک و ریس نیځ رد رگا زین ادخ هار کللس نیاربانب ،تسا یئادگ و لاؤس صرف رقف صرف اریز؟ ینکیم هب و تسا هتشرس عمط اب لّوا زا ار وا یتسه هریځ دنواځ هک دشاب هجوتم دياب دزرو عمط تځرح تاذ رد ءانف نوچ رگید فرط زا و ،دیوښب دوخ عمط زا تسد و دشکب ار عمط نادند دناوتیم ناونع چیه هراچیب نیاربانب ،تسین راگزاس تین و عمط اب هدش یراذگهیاپ رارح تدابع ساسا رب هک تّیدحا عمط مزلتسم هک و ایدوخ زا ار وا ،لاج نامه هک دنکیم اډیپ یبیج یرگراچیب و رارطضا لاج و هدش دشاب عمط مزلتسم هک تسین یتّیدوخ و تّینا رگید هلحرم نيا زا روبع زا سپ و دهدیم روبع تسا

(۱۲۶-۱۲۱ص ؛ کولس و ریس رد بابللل بل)،اډیج لّمأت و مهاف

تیب لهه طب‌اور هشی‌ر

یم مولعم اچنی‌زا ،دهاوخ یم شدوخ یارب عق‌او رد دهاوخ یم ار یرگید ،سک ره هک تس‌ا روط نی‌ا رگا بخ یخوش هب .تس‌ین وگ فاج اځ ،دننم تیاده رون لَثم اهنی‌ا :دومرف ار یا هّ‌دع کی لاعتم ی‌اځ رگا دوش حابصم -هلآو هیلع هللا یلص - هللا لوسر دنوشب تاکشم هک ،«**ه‌اکشمک**» :دی‌وگب دی‌آ یم هللا مالس - هقی‌دص ترضح دنوشب یرد بکوک ،نی‌طیس دنوشب هج‌اُز ،نینمؤملاری‌ما دنوشب .دوش یم فاج‌یخوش هک نی‌ا ،اهیلع

یه‌اوخ‌اځ

یم ار ام اهیلع هللا مالس ارهز ترضح رگا :دی‌وگب دهاوخ یم ،دنز یم تیاده لاثم اه نی‌ا یارب هک اځ یم سلجم ناشدای هب و میوش یم عجم اچنی‌ا هتش‌دگ نرق هدزناپ ،مه‌دزناپ نرق رد نآ‌لا- دنه‌اوخ یم اځ یارب ار امش .دنه‌اوخ یم ناشدوخ یارب ار امش ،رگید یاج همه اب دنراد قرف اه نی‌ا -می‌ریگ .دنک یم ادی‌پ شزرا هک تس‌ا نی‌ا .دنناسرب اځ هب ار امش ات دنه‌اوخ یم ناتدوخ یارب .دنه‌اوخ

هب تشگ یم رب شلصا ،دنتساوخ یم ناشدوخ یارب ار مدرم نارگید لثم نی‌موصعم یمئ‌ا رگا رارق تیاده لَثم ار اهن‌آ لاعتم ی‌اځ هک دننک یم ادی‌پ تقایل کرابم ی‌اهدوجو نی‌ا هک نی‌ا .یه‌اوخ‌دوخ یم ام قلاخ و نامدوخ لامک یارب ،دنه‌اوخ یم اځ یارب ،دنه‌اوخ یم ار ام رگا هک تس‌ا نی‌ا رطاخ هب دهب .دنه‌اوخ

یه‌لا ضحم هنی‌آ ؛ت‌ارضح

دینک یم حالصا ار ناتدوخ و دینی‌ب یم ار ناتدوخ تروص ،هنی‌آ یولج دی‌ور یم امش .دنتسه ضحم یمئ‌آ ار هنی‌آ‌الصا نم :دی‌وگ یم امش ؟لیطتسم ای دوب درگ هنی‌آ‌ای‌آ :دنسرپ یم ،دی‌درگ یم رب هک اّ‌دعب .مدی‌دن

اځ‌رد رگا دینکن کش ینعی ؟هچ ینعی ،هداد رارق شدوخ یامسا تالامک یمئ‌آ‌ا ر اهنی‌ا لاعتم ی‌اځ یم ناشدوخ یارب رگا دنه‌اوخ‌یم ناشدوخ یارب ار امش ،ترضح‌الّ‌صا دی‌ور یم ،ءادهشلادیس ترضح دج ترایز یارب ال‌برک دی‌ای‌ب نی‌ع‌برا هک هدش شرافس همه نی‌ا ،دندوبن ی‌ه‌لا تآرم هک دنتساوخ اه هدرپ راک‌رخ‌آ‌یت‌قو !؟تسا روط نی‌ا اچک !؟نی‌سح :دن‌ی‌وگب مدرم همه هک ناشدوخ یارب ؟هچ یارب ،ام یارب ،دنتساوخ یم نامدوخ یارب ؛دنتساوخ یم ناشدوخ یارب ار ام یا هّ‌رذ هک مینی‌ب یم ،دورب رانک .دنک یم ادی‌پ شزرا هک تس‌ا نی‌ا ،می‌سرب تفرعم هب ام هک دنتساوخ یم لاعتم ی‌اځ

«اروهط ابارش مه‌بر مه‌اقس»

رهد هروس ی‌لاع نی‌ماضم

رد یکی :تسا مالسل‌ا مه‌یلع - راهطا یمئ‌ا و -اهیلع هللا مالس - هقی‌دص ترضح هب عجار یددعتم تای‌آ مَل‌رَه‌دل‌ا نم نُ‌نی‌ح‌ناسن‌ال‌ا ی‌لَع ی‌ت‌أ‌لَه‌م ی‌ح‌ر‌ل‌ا ن‌م‌ح‌ر‌ل‌ا هّ‌ل‌ل‌ا م‌س‌ب» تس‌ا رهد یم کرابم هروس

مه ام بخ [2]تسا «لب» یانعمب «له» یم‌لک اچنی‌ا :دنی‌وگ یم نی‌رّ‌سفم «[1]اروکْ‌دَم‌ای‌ی‌ش‌نُ‌ک‌ی‌

«:دنک یم ادیپ انعم ماهفتسا؟ هَدش لزان یسک هچ یارب هروس مینک هاگن رگا یلو میرادن یفرح یانعمب ار «لَه» تسین زاین رگید دینیبب [3]کَقْلَحْی نَأْلَبَقْ کَقْلَحْ یَدْلَا هَلَلَا کَنَحْتَمَا لک .بوخ رایسب .تسا هَدش لزان تمصع لهآ هب عجار مه هروس ،تسا میرک نآرق ،دیریگب «لَب» نینماضم نینچ نیا نآرق یاجک چیه هک تسا هروس نیا رد یتایآ ،تسا هبّیط ّسمخ هب عجار هروس تسین .

لقن اضرمالغ خیش جاج موحرم زا -دهدب ناشرمع لوط و دنک ناشظفح ادخ - دنب هقالع اقآ جاج ار یکی ،روط و دربب اهنآ هار هب ار ام ّمه دنواذخ هلالا ءاش نا دندرک یم هدافتسا ییابیز تاکن هچ- دندرک یم یم -هلالا ءاش نا تیاده یاقب و تیاده هب دراذگب ام همه رب تّنم ادخ .میوشب فرحنم اهنآ هار زا دشابن **انیع اروفاک اُحازم ناک سَأکْ نَم نوبَرشَی رازبألان**» :دیامرف یم هیآ دینیبب :دنتفگ

همشچ :دیامرف یم هکلب ،هن دنشون یم وا زا هک یا همشچ **«اهنم برشی»** :دومرفن [4]اهب بُرشی هب تساجنیا رهن هچره :**«اریج فت اهنوُرج فُی»** :هدمآ هیآ لابند ؟هچ ینعی .دنشون یم وا هب هک یا ب ّیآ دنچ .دنشونب اهرن نیا زا دیاب نارگید اذل و دنتسه رهن ّدننک داجیا و دوش یم یراج اه نآ ّدارا

ناشدوخ اهنآ تسه تشهب رد هک ییاهزیچ :[5] **اری دُقت اهوردَق ّصفْ نَم اری راوَق** » :دیامرف یم .تسا ناشدوخ تسد شننوکت و ماطن ّمه و دنتسه اهنیا رّدقم

هلالا یوسام زا تراوط :روهط بارش

نر یم .تسین رگید یاه هروس رد ،هدمآ تسا هبّیط ّسمخ هب عجار هک رهد ّروس رد هک ینیماضم نیا **«اروهُط ابارش مُهَبَر مُهَاقَسَو»** هَب هَب هک اجنآ ات ؟اجک ات

یور زا رگا مریگ یم هاوگ ار ادخ» :دنتفگ یم ار نیا رّرکم سردرس هک راوگرزب دنتسه یداتسا بباتک همه نیا رد ما هدناوخ سرد هفسلف و مالک و نافرع یاهباتک نیب رد رمع کی ،میوگب بّصعت هتفگ ار هَدش هتفگ هیآ نیا لیذ رد هک هیلع هلالا مالس - قداص ماما ّلمج نیا هک مدیدن ار یناهد نم

رد ناشربق هک یسربط موحرم نایبال عمجم ریسفت رد -هیلع هلالا مالس - قداص ماما.[6]دشاب **مُهرَطَی : -هیلع هلالا تاوَلص - دُمَحَم نب رفَعَج نَع هَوَوَر** » :دندومرف هیآ نیا لیذ رد تسا دهمش **[7]هلالا اَلِ ناوْکالانم ّعی شَب سُنَدَت نم رهَاط ال ذل هلالا یوس ّعی شَلْک نَع**

یدیپ و کرچ روج کی تسادخ ریغ هچ ره :دنیمارف یم قداص ماما ،دنیوگ یم یدیپ و یکرچ هب سَنَد تسین اهنآ رد یدیپ و کرچ زا یا هَرذ هک دهد یم اهنآ هب یبارش لاعتم دنواذخ و تسا

،من ناشدوخ یارب ار ام ،نم ّناخ رد دیایب :دنیمارف یم هک ءادهشلادیس مدرک ضرع دیدی الاح سُنَدت زا و هداد وا هب روهط بارش ادخ هک یسک ،دهاوخ یم شدوخ یارب ار ام دراد سَنَد هک یسک ؟دنهاوخ «میدرک تکرش سلاجم نیا رد داد قیفوت هک میرازگ رکش ار ادخ .دهاوخ یم ادخ یارب ار ام هدرک شکاپ **«مُکَن دیزال مُتَرَکَش نال**

دنواذخ هناخ :تیب لهآ هناخ

رد یتقو تسین ناشدوخ یارب ،دیایب :دنیوگ یم رگا هک دینک همیمض مه مدرک ضرع هک یا هتکن امش**[8]مکنع لَبَق هَدَحَو نَمَو مُکَب ّءَدَب هلالا دارا نَم**» دیا هتفر ادخ ّناخ رد دیور یم اهنآ هناخ ادخ غارس دیایب امش غارس یسک یتقو دیرادن ناتدوخ زا چیه نوچ ؟اچ ،دیتسه یهلا هّجوت باب .تسا هتفر

וזה. תאָרד יפֿ דעל אַמױלע־טאָך» هتفرگ دهع اهن آزا لاعتم یادخ هک می ناوخی م ه بدن یاعد لّوا رد
و مُةَلْبَقَف وِبَءَاوَلَا مُهِنَمَ تَمْلَعَف» دن درک افو ادخ دهع هب مه اهنآ «وَيَنْدِلَا اِيْنَدِلَا
[9]مُةَتَبَّرَق»

۱ هی آ، ره دلل ا قروس [1]

ی نعملال [2]

ايش ناك دق و «ره دلل نم نيح» ناسن إلال یلع تآي مل أ یا «ناسن إلال یلع» یتأ دق هانعم «یتأ له»
اذه یلع و حاجزلل نع حورلا هیف خفن نأ یلإ انیط و ابارت ناك هنأل «اروكذم ايش نكي مل» هنأل إلال
اهيأ هري دقت و هوجولل فطلأل یلع ريرقت وه و یئابلجلل لاق ريرقتلل هب داري ماهفتسا انه لهف
ملعی دحأ لك و تركذم ث اوكذم ايش نكت مل روهه كیلعی یتأ دق سیل أ هتردق و عناصلل ركنملا
و هتدحأ اثدحم و هعنص اعناص هل نأ ملع كلذ یف ركفت اذیف دجو م اوجوم نكي مل هنأ هسفن نم
نإ لیق و یئابلجلل و نایفس و عداتق و نسحلل نع هب یمس نم لوأ وه و (ع) مدآ انه ناسن إلاب دارملا
ةنس نوعبرأ (ع) مدآ یلع یتأ هنأل لیق و ملسم یبأ نع سنجلل ماللا و فلألل و ناسن إلال لك هب دارملا
خفني نأ لبقي نیط نم یقلم ادسج ناك لب ضرألل یف ال و ءامسلل یف ال اوكذم ايش نكي مل
و ةنس ةئام و نیرشع دعب هقلخ مت هنأ سابع نبا نع اعطع یور و حورلا هیف

نكي مل» هلوق نع (ع) رفعج ابأ تلأس لاق قرارز نع ريكب نب هللل دبع نع هدانسإب یشایعلل یور
اروكذم نكي مل و ايش ناك لاق «اروكذم ايش

و قلخلل یف اوكذم نكي مل و ملعلل یف اوكذم ناك لاق (ع) رفعج یبأ نع دادحلل دیعس نع هدانسإب و
هلثم (ع) هللل دبع یبأ نع ماس لآ یلوم یلعألل دبع نع

، انوكم نكي مل و ارودقم ايش ناك لاقف هنع تلأس لاق نیعأ نب نارمح نع و

تلمح اذیف ايش یمسی مودعملل نإ و اوكذم نكي مل نإ و مولعم مودعملل نأ یلع ةلالد اذه یف و
لب هب داري ام و وه نم یردی ال و ركذي ال و فرعی ال ةدالولل لبقي هنأ دارملل فسنجلل یلع ناسن إلال
ءاملعلل هب دارملل لیق و ةدالولل تقو یلإ همأ محر یف م هبأ بلص یف دجوي م اموذعم نوکي
و مهتایح یف ماعلل و صاخلل نیب نیروكذم ملعللاب هناعبس هللل مهريصف نوركذي ال اوناك مهنأل
یقب مدآ تیلي نیعی م ث كلذ تیلي لاقف ةیآلله ارقی الجرباطخلل نب رمع عمس و مهتامم دعب
(۶۱۴-۶۱۵ ص 10 ج ، نأرقلل ریسفت یف نایبلل عمجم) هذالوأل یلتبی ال و دلي ال ناكف ناك ام یلع

ريرقتلل ماهفتسالل «اروكذم ايش نكي مل ره دلل نم نيح ناسن إلال یلع یتأ له». یلعات هلوق
ءامدق نم لاق نم دارم اذه لعل و «خللإ» ناسن إلال یلع یتأ دق یأ هققحت و ةلمجلل ینعم توبث دیفی
مهضعب هركذامك «له» یناعم دحأ كلذ نأ یلع ال ، دق ینعمب ةیآللیف «له» نإ: نیرسفملل

ةیآللیف هلوق همئالی الف (ع) مدآ هب دارملا نإ: مهضعب لوق امأ و . سنجلل ناسن إلاب دارملا و
«ةفطن نم ناسن إلال انقلخ انإ»: ةیلالاتلا

دیحت نود نم دتمملا نامزلا ره دلل و ، ةلیوط و أ تناك ةریصق ةدودحم نامزلا نم ةعطق نیحلل و
ةیاهن و أ یادب

و عامسلا و ضرألا الثم ركذي ناك ي تاروكذملا ي همساب ركذي ائيش ي «اروكذم ائيش»: هلوق و هنوكف ناسنإلا: ليقف دجو ىتح دعب دجوي مل هنأل ناسنإلا ركذي ال و كلذ ريغ و رحبال و ربال هنوك ىلإ هجوتم «اروكذم ائيش نكي مل»: هلوق ي ف يفنللف لعفلاب ادوجوم هنوك نع ةيانك اركوكذم انإ»: هلوق هديؤي و اركوكذم ائيش نكي مل و ائيش ناك دقف ائيش هنوك لصأ ىلإ ال اركوكذم ائيش و ةيال و لعفلاب ناسنإ دعب نوكتي مل و هتدامب ادوجوم ناك دقف خإ «ةفطن نم ناسنإلا انقلخ ىلإ هوجو ي ف جاتحي ثداح ناسنإلا نأ اهب نبي جاجتجالا قاييس ي ف ةعقاو تايآلا نم اهولتي ام و عامسلا نم روعشلا تاودأب ببوبرلا ريبدتلا هزهج و هبر هقلخ دق و ،هقلخي قلخ و هعنصي عناصر هريصمف رفاك نإف هتايح ىدم هكلسي نأ بجاولا نم يذلا قحلا ليبسلا ىلإ اهب يدتهي رصبال ميقم ميعن ىلإف ركش نإ و ميأل بادع ىلإ.

هنأ لالحا و دودحملا ريغ -دتمملا نامزلا اذه نم ةدودحم ةعطق ناسنإلا ىلع -ىتأ دق -ىتأ له ىنعمل و (١٢١-١٢٠ ص ٢٠، نأرقلا ريسفت ي ف نازيمل)، تاروكذملا دادع ي ف اركوكذم لعفلاب ادوجوم نكي مل

وبأ انثدح لاق يضيعلال دمحم نب ىسيغ نب دمحم نب ميهاربإ انثدح لاق يروصنملا سابعلال [3] كقلخ يذلا هللا كنحتما ةنحتمم اي لقف ع ةمطاف كتدج ربك ىلإ ترص اذإ: لاق موي تاذع رفعج اناتأ ام لكلا نورباص و نوقدصم و ءايلاو كل انأ انمعز و ةرباص كنحتما املا كدجوف كقلخي نأ لبك املا انقيدصتبا انتقحلأ ال كاندص انك نإ كلأسن انإف ع هيصو هب اناتأ و ص كوبأ هب (١٠ ص ٤٦؛ (ناسرخ قيقتح) ماكحلأ بيذهت). كتيالوب انرهط دق انأب انسفنأ رشبنل ىرشبالاب

كل انأ انمعز و ةرباص كنحتما املا كدجوف كقلخي نأ لبك كقلخ يذلا هللا كنحتما ةنحتمم اي انإف هيصو هب ىتأ و هلا و هيلع هللا ىلص كوبأ هب اناتأ ام لكلا نورباص و نوقدصم و ءايلاو كتيالوب انرهط دق انأب انسفنأ رشبنل املا انقيدصتبا انتقحلأ ال كاندص انك نإ كلأسن (٦٨٩ ص : ع نيسحلا نب يلعل فقوملا اعد / ٧١١ / ٢ ج / دبعتملا حالس و دجهتملا حابصم

، ةرباص كنحتما املا كدجوف ، كقلخي نأ لبك كقلخ يذلا هللا كنحتما ، ةنحتمم اي كىلع مالسلا 2 هب اناتأ و هلا و هيلع هللا ىلص كوبأ هب اناتأ ام لكلا نورباص و نوقدصم و ءايلاو كل نحن و (٧٩ ص : : مالسلا اهيلع اهل ىرخأ ةرايز - 2 / ٧٩ / (يدهشملا نبال) ريبكلا رازملا) هيصو

و نوقدصم و ءايلاو كل انأ انمعز و ةرباص كنحتما املا كدجوف كقلخ يذلا هللا كنحتما ةنحتمم اي كاندص انك نإ كلأسن انإف هيصو هب ىتأ و هلا و هيلع هللا ىلص كوبأ هب اناتأ ام لكلا نورباص / (لوالا ديهشلل) رازملا). كتيالوب انرهط دق انأب انسفنأ رشبنل املا انقيدصتبا انتقحلأ ال (٢٠ ص : ةضورلا دن ع ةمطاف ةرايز / 21

[4] ٦ هىآ ،رهذلا ةروس

[5] ١٦ هىآ ،رهذلا ةروس

مُؤَبَّرٌ مُهَاقِسٌ وَ هَمِيرٌ رِيسَفَت رَد نايبالا عمجم أنشلا ميطع ريسفت رد ىسرابط مالسالا نيما [6] اماما زا ،لوهمج درفم هغيص «يور» هن ،عمج هغيص «هوور» ريبعت هب ،ىتأ له هروس زارؤةطآ بارش :تسا هدرك تياور تروص نيديب مالسالا هيلع قداص

هلا ال اوكألا نم ءيشب سئدت نم رهاط ال ذإ هلا ىوس ءيش لك نع مهرهطي أ.

مالسالا هيلع دمحم نب رفعج نع هوور.

:ماهتفگ ميهاهتشنون رد

رد دّمحم لآ قداص زا هك هيّاپ ني دب يمالك ،مّجّع و برع زا مّلس و هلآ و هيّلع لّلال ي لص متاخ تّم رد نم رازه .)ماهدي نش هن و ماهدي دن يميّكح و يّفراع چيه زا ،تسا هدش تياور يناسنا تراهاط ي اوصق تيّاغ (467-466 ص ؛ ج 2 ؛ هملك كي و

نم هوور هللا الّا ناوكالآ نم عيشب سندن نم رهاط الّا ذلّا هللا يوس عيش لك نم مهروطي :ليق [7] (623 ص، 10 ج، نآرقلل ريسفت يّف نايباللا عمجم) (ع) دمحم نب رفعج

و فشكاللا رد نآ زا سپ و تسا هدش ركذ يملس نم حرلا دب عوبا ريسفتللا قئاقح رد تياور نيا لصا يّبلعت نايباللا :

مهاقس و :يلاعت هلوق

و هنياعملا دنن الا اوقيّي ملف هاوس ام عيّمج نم وه يّانف رسللا يّف ديّحوتللا مهاقس :رفعج لاق هلصح و هيقاب هنم هيلع قبيّ ملف هنن ذخا اهيّف بارشللا ذخا و هنيب و مهنيب اميّف باجحلا عفر هضبقلل و لوصحللا ناديم يّف

..). ناوكاللا نم عيشب سندن نم رهاط الّا ذلّا هاوس ام لك نم هب مهروطاً اروهطاً بارشللا هلوق رفعج لاق و... (365 ص (يملسللا ريسفت) ريسفتللا قئاقح

نايباللا و فشكاللا). ناوكالآ نم عيش سندن نم رهاط الّا ذلّا ،هاوس عيش لك نم هب مهروطي :رفعج لاق و (10 ص ؛ ج 10) ،(يبلعت ريسفت)

و بذكلا هللا نيبي مكب مكب ادب هللا داراً نم ... هتجج نبا و هللا عّج اي كيّل مالسللا لق [8] مكب و ءاشي ام وحمي مكب و هللا متخي مكب و هللا حتف مكب و بلكلل نامزلا هللا دعابي مكب تبنت مكب و اهب بلطي نمؤم لك ةرت هللا كردي مكب و انباقر نم لذلّا كفي مكب و تبثي (ط - يفاكاللا) اهقزر و اهرطق ءامسللا لزنت مكب و اهرامثأ راجشألا جرت مكب و اهراجشأ ضرألا (572 ص : ع يّل نم نيسحللا هللا دب ع يّبأ رب قرايز باب / 576 / ج 4 / (ةي مالسللا

مكب و بذكلا هللا نيبي مكب -[مكب ادب هللا داراً نم مكب ادب هللا داراً نم] مكب ادب هللا داراً نم مكب و ءاشي ام هللا اوحمي مكب و هللا متخي مكب و هللا حتف مكب و بلكلل نامزلا هللا دعابي تبنت مكب و [بلطت] -بلطي نمؤم لك ةرت هللا كردي مكب و انباقر نم لذلّا كفي مكب و تبثي (197 ص : يرخأ قرايز / 199 / صلل / تارايزلا لماك) ضرألا

615 / ج 2 / (هيّقفاللا هرضح يّ الّا نم) مكب هجوت هصق نم و مكنع لبق هحو نم و مكب ادب هللا داراً نم (609 ص : ع ةمئاللا عيّمجللا ةعماج قرايز

هصق نم و مكنع لبق هحو نم و مكب ادب هللا داراً نم يّلام و يّلهأ و يسفن و يّمأ و متنأ يّبأ رون متنأ و مكردق فصولا نم و مكهنك حدملا نم غلبأ الّا و مكءانث يّصحأ الّا يّلاوم مكيلّا هجوت ةعماج يرخأ قرايز / 276 / ج 2 / مالسللا هيلع اضرلا رابخأ نويّع) رابجللا ججج و راربألا ةاده و رايخألا (272 ص : ع ةمئاللا عيّمجللا و ع يسوم نب يّل اضرلل

و هللا حتف مكب و بلكلل نامزلا دعابي مكب و بذكلا هللا نيبي مكب و مكب ادب هللا داراً نم ةرت هللا كردي مكب و انباقر نم لذلّا كفي مكب و تبثي مكب و ءاشي ام وحمي مكب و متخي مكب (54 ص : ع هترايز باب - 18 / 55 / ج 6 / (ناسرخ يّقيحت) ماكحألا بيّهت) بلطت نمؤم لك

نم و مكنع لبق هحو نم و مكب ادب هللا داراً نم يّترسأ و يّلام و يّلهأ و يسفن و يّمأ و متنأ يّبأ رون متنأ و مكردق فصولا نم و مكهنك حدملا نم غلبأ الّا و مكءانث يّصحأ الّا يّلاوم مكب هجوت هصق

كس مي مكب و *ثيغل لزنني مكب و متخي مكب و هللا حتف مكب رابجل جج و راربألل قاده و رايخألل
هلسر هب تلزنن ام مكدنن و رضل فشكي و مهلا سفني مكب و هنذاب الل ضرألل عل عقت نأءامسلل
رئاسل ةعماج ةرايز باب - ٤٦ / ٩٩ / ج٦ / (ناسرخ قيقحت) ماكألل بيذهت)هتكئالم هب تطبه و
(٩٥ : ص مالسلل اهباحصألل عل دهاشمال

اذا كنيد و كسفنل مهتصلختسا نذللا كئايلاوأي ف كؤاضق هب ىرج ام ىل عل دمحلل كل مهلل [9]
مهيل عل تطرش نأءب لالحمضا الل و هل لاوز الل يذللا ميقملا ميعلنل نم كدنن ام ليئج مهل تترتخا
هب ءافولا مهنم تملع و كلذل كل اوطرشف اهجربر و اهفرخ و ةيندلا ايندلا هذو تاجرد ي دهللا
(٢٨٥ ص ؛ 1 ج ؛ (ةميدقل - ط) لامألل لابقل) مهتبرق و مهتلبقف

نم تللقن ةرق يباب ن يلع نب دمحم لاق لاق انباحصأ ضعب ركذ هنع هللا يضر ديسلل لاق م
بحاصل ءاعدلا هأ ركذ و ةبدنللا ءاعد هنع هللا يضر يرلفوزبلل نايفس نب نيسحلل نب دمحم باتك
و نيملاعلل بر هلل دمحلا وه و ةعبألل دايعألل ي ف هب عدي نأ بحتسي و هيل عل هللا تاوولص نامزلا
كؤاضق هب ىرج ام ىل عل دمحلل كل مهلل اميلست ملس و هلا و هينب دمحم انديس ىل عل هللا ىلص
ميقملا ميعلنل نم كدنن ام ليئج مهل تترتخا اذا كنيد و كسفنل مهتصلختسا نذللا كئايلاوأي ف
و اهفرخ و ةيندلا ايندلا هذو تاجرد ي دهللا مهيل عل تطرش نأءب لالحمضا الل و هل لاوز الل يذللا
و يلعلا ركذلا مهل تمدق و مهتبرق و مهتلبقف هب ءافولا مهنم تملع و كلذل كل اوطرشف اهجربر
؛ (توريب - ط) راونألل راحب) مهتدفر و كيحوب مهتمرك و كتكئالم مهيل عل تطبه و يلجلل ءانثلل
(١٠٤ ص ؛ ٩٩ ج

تملعل و كلذل كل اوطرشف اهجربر و اهفرخ و ةيندلا ايندلا هذو تاجرد ي دهللا مهيل عل تطرش نأءب
(٣٠٤ ص ؛ نانجلل حاتم - داعملا داز) مهتبرق و مهتلبقف هب ءافولا مهنم

نایعی ش و تی ب له

نایعی ش زا همئا راضت نا.

ما هدرک هغلل اطم مدوخ مه نم هک تی اور کی .تسا بیج عی لی خ تای اور رد اهیری بعت ضعب هک تسادل
نیا ردقچ هک میوگب ار مدوخ لاح مناوتی من منک یم هعجارم هک مه یتقو ره ،ما هدرک ضرع ددعت م مه
عی ش زا -مالسل مهیلع نی موصعم مئا هک تسا یزیچ نآ هب نداد یروح شقن نآ و !تسابیز تای اور
دنه اوخ یم ناشدوخ .

یفری ص ری دس تی اور

تکن و نآ صالخ -[1]تسا «لوقعلا فحت» باتک رد محفص ود زا شیب -تسا لّصفم تی اور نوچ
:میوگ یم اجنیا راو تسرهف ار تسا نم روظنم هک یلصا

یدرم میدوب هتسشن -مالسل مهیلع - قداص امام رضحم یا هّدع هارمه هب :دیوگ یم یفری ص ری دس
؟یدمآ اجک زا یتسه یسک هچ :«لُجْرَلْ نَمَم» :دندومرف تررضح .تسشن تررضح رضحم رد و دش دراو
موصعم امام رضحم بخ ،متسه امش نایعی ش زا نم ،«هَلَلْ لَوْسَرَنْبَا ی کتعی ش نم انأ» :تفگ
هچ !زور نآ دوب یا هسلج بجع- !تسا ییاعّدا ندوب تررضح ی هعی ش یاعّدا دنراد ربخ زیچ هم مه زا هک
تکسَف» ؟یتسه هعی ش عون مادک زا «؟ةَعِیْشِلْ یأ نم» :دندومرف تررضح - !دش لدب و درّی بلل اطم
:دندومرف ؟تسا روج دنچ هعی ش رگم هللا لوسر نبای :دیسرپ یرگید .دش تکاس درم ،«لُجْرَلْ
نُودُ نَلَعْلَا ی ف اُنْتَعِیْش ،ةِنَالَعْلَاو رَّسِلَا ی ف اُنْتَعِیْش» :دندومرف هس ام نایعی ش
طاب رد یلو دنتسه ام مّعی ش رهاظ رد نایعی ش زا یا هّدع :«نَلَعْلَا نُودُ رَّسِلَا ی ف اُنْتَعِیْش،رَّسِلَا
دعب ،رهاظ رد مه دنا هعی ش نطاب رد مه یا هّدع ،دنتسین رهاظ رد دنا هعی ش نطاب رد یا هّدع ،دنتسین
هعجارم دیتساوخ تسین نم دوصقم نآلا تسا لّصفم نوچ ،نداد حیضوت ار اهنیا دندرک عورش تررضح
.تسا همه سرتسد رد و دراد بوخ مّجرت ات هس ود لوقعلا فحت هللا دمحب دینک

انِیْلَعْ مَهْفُؤُیْس و انْعَمْ مَهْتَنْسِلَا» :دندومرف دنا هعی ش ارهاظ هک ییاه نآ دنداد حیضوت تررضح
عی ش انطاب هک یرهاظ مّعی ش .تسام هیلع رب ناشدرک لمع ،ناشری شمش امّا تسام اب ناشنابز :«
.دنتسین

،دنداد حیضوت لّصفم مه شرهاظ هن تسا هعی ش شنطاب هک نآ دروم رد

هب دتسرف یم نامسآ زا بآ رگا ادخ هک دندومرف دنا هعی ش هینال ع رد مه و رّس رد مه هک ییاه نآ امّا
دروم رد هسلج دنچ دیاب هک دندرک اهنآ هب تبسن تررضح ییاه فی رعت هچ ،تساهنآ دوجو رطاخ
.دندومرف هچ هک دوشب تبحص تررضح تاشیامرف

زیچ همه هب هاگآ هک ادخ یلو رضحم رد ار شناهد ،دوب هدمآ تررضح رضحم هک یدرم .تساج نیا نم دوصقم
رضحم رد ،ةِنَالَعْلَاو رَّسِلَا ی ف متسه امش نایعی شزا نم هللا لوسر نبای :تفگ و درک زاب دنتسه
مه تررضح ،درک تحاران ار تررضح هّناک اجنیا ،متسه نم دیومرف هک یا هعی ش نیرتالاب دنک اعّدا امام
هک ینایعی ش نیا .دوش یمن تسرد انعم نیا اعّدا هب :«لُلاخْ مَهْلَکَلْت» :دندومرف هم لک کی طقف
تسه مینیبب دیاب ار تافص نیا .دنراد یتافص ،دنراد یتافصوا ،دنتسه ام مّعی ش نطاب و رهاظ رد
حیضوت دندرک عورش تررضح ؟تسیچ تافص نآ :دندیسرپ .هلب تسه تافص نآ رگا ؟تسین ای

،نم دوصقم هب میدی سرالاح ،نداد

یقّی قح هعی ش فصو نیلوا

هیلع - قداص ماما تسامهم یلیخ؟تسیچ دندومرف ترضح هک یتافص نیلوا دینز یم سدح امش هللا تاولص - نینمؤملاریما تیالو :مییوگب دیاش مینک رکف رگا ام ،دنیامرف یم دندراد -مالسل اچنایا مینک شرکف دیاب بترم هک تسا بیجع تیاور نیاعقاو ،تسا بدا ای اوقت ای تسا -هیلع ؟ناش هناخرد دیورب هدرک شرافس ادخ ارچ دوش یم مولعم

دیحو ت

ر دیحو ت هک تسا نیام یعیش مدق نیلوا «وَتَفَرَّغْ مَقَّحَ دِيحُوتِ الْاُوفَرَعُ مُنَّأْ اَهْلُوْأْ» :دندومرف ار اه نآ ام .میرادن مدرم هب یراک ام !تسین ام یعیش هک تسین دلب دیحو ت هک یا هعیش ،هتخانش .میهاوخ یم ادخ یارب ار مدرم ام .میهاوخ یم نامدوخ یارب

جرف یارب اعد تساوخر د و نامز ماما (ب

ینعی دینکب اعد نم یارب :دنیامرف یم هک -هیلع هللا تاولص - رصع ماما ینعی تسا بیجع یلیخ هک یمدق لّوا .میهاوخ یم مدوخ یارب ار امش هک نیایارب هن ،مناشک یم مدوخ فرط هب ار امش نم ،دیسانش یم ار ملع ادبم ،دیوش یم دّحوم ،دیوش یم انشآ دیحو ت اب ،دیایب نم فرط هب دیهاوخب نآ ؛تسا سب دوشب امش رمع لصاح هطقن کی ،دیور یم ایند نیازا دیراد دینک یم ساسحا تقو ره و هدروآ اچنایا ارم یرگید درف .مدماین اچنایا یروط نیمه نم و دراد بحاص ملع هک تسا نیاهطقن کی «دِيحُوتِ الْاُوفَرَعُ مُنَّأْ» ؟تسا یفرح مک ،نیا .دریگ یم دراد مه و تساهدرک نیودت و ارمروما م

میهاوخ یم نامدوخ یارب ار امش ام :دنیوگ یم هن ؟ام یناخرد دیایب دنیوگب هک تسا نیایهلا لّثم امش میهاوخ یم ،میتسه واضیف طئاسو ام و هدیرفآ ار امش ادخ .میهاوخ یم لاعتم یادخ یارب ار امش .تسامش لامک هک ییاجنآ هب میربب ار

،تسا ثیدح نیارد یفراعم هچ و تساتیاور هحفص ود ،تسا بیجع مه یلیخ .دراد همادا تیاور نی

تیب لهه سللاجم (ج

یم رتهب نم زا ار اه نیابتارم هب امش هلل دمحل ،هدوب نیاناشراک مه خیرات لوط رد تیب لهه امش ،مینکب -مالسل مهیلع - تیب لهه دای و دشاب یسلجم هک تس یا هناهب باب زا هنرگو دیناد ،راکشآ تامارک هچ ؟دنا هدیدیاهزیچ هچ تیب لهه یناخرد زا خیرات لوط رد نایعیش و مدرم دینیبب ناشدوخ یارب هن دندراد ار اهنایا رگا تیب لهه هک میمهفب ار هتکن نیاما ؟دندید دیشروخ لثم ؛یناخرد میربب ار امش میهاوخ یم هک ام یناخرد دیایب ؛هن .ام یناخرد دیایب !مدرم یآ هک تسایهلا رون لّثم دنوش یم اذل ؛تسا نیمه هب مه تیب لهه لامک

اتالاح مدینش ناشدوخ زا نم -هللا هظفح - دنتسه نف ناگرزب زا هک یودهیم یاقآ یلع دیس اقاآ جاح نی ،دیراد ناتنهد رد ار نیاریطن هیضقات هدامش زا مادک ره ،میوگ یم امش یارب ار هیضق نیانم :دندراد ار سللاجم نیاتشپ یباسح توکلم فرط زاینعی

تیب لهه سللاجم هب ناخاضر تراسج

اه هضور؛ دتفایب رد ءادهشلل دیس هاگتسد اب دناوت یم شلایخ هب و دیآ یم نوعلم ناخ اضر اه نیا، دش مامت نید رگید، دیرادرب ار اهرداچ دینک هاتوک ار اهسابل، دیرادرب ار اه همامع، لیطعت ؟دننکب دنتساوخ یم اهراک هچ ؟تسین بیاجع

دیآ یم ناخاضر لثم یسک اه نرق زا دعب تسب بآ هب ار رهطم ربق هک میا هدینش ار لکوتم طقف، دنک شتمحر ادخ، مدینش دوب دزی نیمه رد و دوب شلاسود و دص دودح هک ینزریپ زا نم! درک اهراک هچ در شطسو زا نابایخ هک یا هینیسح نیمه رد، دندوب هدرک لیطعت ار زیچ همه هک ینامز نآ: تفگ

ناشدوخ مشچ اب اه یدزی، [2]دوب هتخادنا هینیسح طسو ار نابایخ نیآ آدمع ناخاضر و تساهدش: دنیوگ یم نآلا و دنتفگ یم هاش نادیم نآ هب نامز نآ هک- هینیسح نآ طسو رد اروشاع زور هک دندید هک دیدناوخ یم هک هضور ینعی؟ هچ ینعی نیا. دنتفر هژر و دندمآ باجح یب یاهنر- تثعب نادیم نیمه هب. دنور یم هژر و دنیآ یم باجح یب یاهنر اروشاع زور رد دیدناوخ یم هضور هک ییاجنآ یاج! چه؟ دش مامت یگداس

بنیز ترضح زاجعا، هاتوک لملج کی، تساهدرک تنامض ار ناشئاقب ادخ ار ءادهشللادیس، هراچیب **اَنرَکذُ وُحْمَتِ الْوِاَنِیْحَ وَتِیْمَتِ الْهَلَلِ اَوْدِیْرَیْ** «دنیوگ یم تساهدزی تسد تردق». تساه **یَّجَلُّنَّ** «. یناوت یم هک ینک یم لایخ ینک شومارف ار ام دای یناوت یم ن ادخ هب مسق» [3] غورد لها دنا هتفگ ار اه نیا هک یناسک **«ادبأُ تَرَبُّتُ الْاِیْنِیْنِیْمُ اَلْبَوْلِقُ یَفَّهَ رَاحِیْنِیْسُحْ اَلْاِیْنِیْنِیْمُ** دندوبن.

تیب لها سلجام هب هقیص ترضح تیانع

ره، مدوب هدی ار ناشیا نم هک، ام ردپ: دندومرف یم اقاآ یلع دیسآ اقاآ هک دوب نیا نم روظنم الاح هلاو و دش یم رارقرب یا هضور و دندمآ یم یا هدع هتفه ره، دنتشاد هضور سلجم ناهفصا رد هعمج بش. دنتشاذگ یم راب هضور لها یارب یتشوگبآ گید کی رابره ام.

مآ ام ردپ شپ اذل، دوب تخس اذغ ندرک هدامآ و یراد نامهم شیارب و دوب هدمآ الاب ام دلل او نس مک مک ار ناتسلجم نیا، تساهنکمم رگا. منک تسرد اذغ هتفه ره مه اوخ هک تساهتخس یم مک اقاآ: تفگ و درک لوبق عیرس مه ام ردپ. دنورب همه و دوش مامت سلجم برغم ات هک برغم زامن زا لبق دیزادنا یب هک هتفه نیا دشاب: تفگ. تساهتمحز شیارب مه الاح و هدی شک تمحز اه لاس. دیوگ یم تسار دید. دوش یم رارقرب هضور برغم زا لبق، دعب هب نیا زا هک مینک یم مالعا ناشیا هب دندمآ اهنامهم.

جاج: تفگ نامردپ هب. دنک یم هیرگ و هدش رادیب باوخ زا نامردام میدید دوب هب نشود زور: تفگ یم تخس دیتفگ هک امش؟ دش روطچ: میتفگ. مزپ یم ار تشوگبآ نم دشاب هعمج بش نام، هضور! اقاآ ضرور هک میدق، تساه رارقرب نام سلجم مدید باوخ بشید نیمه نم: دومرف. دراد تمحز و تساه سید نآ لخاد دنتشاذگ یم مه دنق و کچوک سید لخاد دنتشاذگ یم ار یکبلعن و ناکتسا دوب ار یاج تساوخ یسک رگا هک نیا یارب یکبلعن لخاد دنتشاذگ یم یقشاق مه تاقوا یلیخ، کچوک مناخ هارمه- اهیلع هلال مالس- هقیص ترضح و دش مامت سلجم مدید: تفگ. دناوتب دنک نیری ش ییاهراک دیسیونب، دندی شک تمحز نم سلجم یارب اه نیا: دندومرف ترضح دندش سلجم دراو یرگید اهراک همه هک نیا لثم مدوب بطاوم مه نم: تفگ یم. تشون یم، دوب هارمه هک یمناخ. دنا هدرک هک ار هک مه یقشاق نآ: دندومرف ترضح. متشون ار همه: تفگ مناخ؟ یتشون: دندومرف ترضح. دراد ربخ ار هک ییاهزیچ؟ یهاگتسد هچ! هب هب مدید. مدش رادیب باوخ زا نم؟ یتشون دنراذگ یم یکبلعن یاپ هعمج یاه بش ما هدنز ات نم: تفگ ناشیا. دنراد هجوت ار شزری زیر اچنآ، دیآ یمن مه ام نهذ هب الصا. مزپ یم ار تشوگبآ نیا.

قوسفلا و رفكلا و مالسإلا و ناميإلا و ديحوتلا و تيبللا لهأل عبجملل فصو يف ع همالك [1]

هللا بحى ال ع رفعج هل لاقف مكىلاوم و مكىبحم نم لاقف لجرلا نمم هل ع لاقف لجر هيلع لخد لجرلا تكسف تنأ انيبحم يأ نم هل لاق مئ نجللا هل بجوي ىتح هالوتي ال و هالوتي ىتح دبغ يف انوبحأ عقبط تاقبط ثالث ىلع لاقف هللا لوسر نبا اي مكوبحم مك وريدس هل لاقف عقبط و ةينالعلل يف انوبحي مل و رسلا يف انوبحي عقبط و رسلا يف انوبحي مل و ةينالعلل وباتكلا لىوأت اوملعل و تارفلل بذعل نم اوبرش ىلعأل طمنلل مه ةينالعلل و رسلا يف انوبحي نم مهيلإ عرسأ الابلل عاونأ و عقافل و رقفل ىلعأل طمنلل مهف بابسألل ببس و باطخلل لصف يف نيقرقتم حوبذم و حورجم نيب نمف اونتف و اولزلز و ءارضلا و ءاسأبلل مهتسم ليخلل ضكر مهب و نورطمت مهب و نورصنت مهب و ميذعلل ينغي و ميقسلا هللا يفشي مهب ةيصاق دالب لك انوبحأ لفسأل طمنلل ةينالعلل عقبطلل و ارطخ و اردق هللا دنن نومطعأل ادنع نولقألل مه و نوقزرت ةثلاثلل عقبطلل و انيلعل مهفويس و انعم مهتسنسألل كولملا ةريسب اوراس و ةينالعلل يف رسلا يف انوبحأ اوناك نئل يرمعل و ةينالعلل يف انوبحي مل و رسلا يف انوبحأ طسوأل طمنلل و ملس لهأ مهوحو يف ةينابهرلا رثأ ىرت لىللللاب نوموقلل راهنلاب نومواصلل مهف ةينالعلل نود و رسلا يف انيبحم نإ ع رفعج لاق ةينالعلل و رسلا يف مكىبحم نم انأ لجرلا لاق دايقنا اوفرع مهنا اهلوأ لالخل كلت ع لاق تامالعلل كلت ام و لجرلا لاق اهب نوفرعى تامالعلل ةينالعلل دودح اوملعل مئ هتفص ام و وه امب كلذ دعب ناميإلا و هديحوت ملعل اومكحأ و هتفرعم قح ديحوتلا هذبه ناميإلا فصت كتعتمس ام هللا لوسر نبا اي ريديس لاق هلىوأت و هطورش و هقئاقح و ناميإلا لاق نمب ناميإلا ملعل ىتح وه ام ناميإلا نع لأسى نأ لئاسلل سيل ريديس اي معن لاق ةفصلل مهوتب هللا فرعى هنا معز نم ع قداصلل لاق تلق ام رسفت نأ تيأر نإ هللا لوسر نبا اي ريديس ثدحم مسالا نأل نعطللاب رقأ دق ىنعملل نود مساللاب هللا فرعى هنا معز نم و كرشم وهف بولقلل ال ةفصللاب ىنعملل دبعى هنا معز نم و اكيرش هللا عم لعج دق ىنعملل و مسالا دبعى هنا معز نم و نأل ديحوتلل لطلبأ دق فوصوملل و ةفصلل دبعى هنا معز نم و ببئاع ىلع لاحأ دق كاردإلاب اوردق ام و ريكبلااب رغص دق ةفصلل ىلإ فوصوملل فيضي هنا معز نم و فوصوملل ريغ ةفصلل نإ دوجوم جرخملل بلط و نكمم ثحبلا باب ع لاق ديحوتلل لىبس فيكف هل لىق هردق قح هللا دهاشلل نيغ فرعن فيكف و لىق هنيغ لىق ببئاعلل ةفص ةفرعم و هتفص لىق دهاشلل نيغ ةفرعم نم كسفنن فرعت ال و هب كسفنن فرعت و هملعل ملعت و هفرعت ع لاق هتفص لىق اذه و فسوي انأ لاق فسوي تنأل كنإ فسويل اولاق امك هب و هل هيغ ام نأ ملعت و كسفنن لوقي هللا ىرت ام أ بولقلل مهوتب مهسفنن نم هوتبثأ ال و هريغب هوفرعى مل و هب هوفرعى خأ اقحم هنومست مكسفنن لىق نم -امام! اوبصنت نأ مكلى سيل لوقي اهرجش اوتبنت نأ مكلى ناك ام و ةمايقلل موي مهيلإ رظني ال و هللا مهملكي ال ةثالث ع قداصلل لاق مئ مكئدارا و مكسفننأ يوهب هللا هبصني مل امام! بصن نم ينغى هللا هتبني مل ةرجش تبنت نم ميأل بادع مهل و مهيكزي ال و ءاشي ام قلخي كبر و هللا لاق دق و مالسإلا يف امهس نيذهل نأ معز نم و هللا هبصن نم دجج وأ (٣٢٩-٣٢٥ ص؛ ص٣٢٩؛ لوقعلل فحت) ةريخلل مهل ناك ام راتخي

دوش ىم هتخاناش تثعب نادىم ناونع اب رتدعب و هاش نادىم ناونع هب قباس نامز رد نادىم نيا [2]
مىناوخ ىم هراب نيا رد دزى همانشناد تىاس رد

و مان دنتسه ق.ه ٩٠ نرق هب طوبرم ود ره هك «دزي ديدج خيرات» و «دزي خيرات» خيرات ياه باتك رد .دوب هدشن هتخادنا رد زونه اه نامز نأ رد نادىم نيا حرط هك ارج ؛تسا هداين «هاش نادىم» زا يداي .تسا ١١ نرق رخاوا هب طوبرم «يديفم عماج» درب ىم مان نادىم نيا زا هك دزي خيرات باتك نيلا

نيدللا باهش نب نيذلا ثايغ ديس» راك ار ناكم نيا نارمع نيئتسخن «راشفا جريا داتسا» ىم هراب نيا رد «يرفعج دمحم نب رفعج». دناد ىم هدوب دزي مهن نرق لاجر و نايعا زا هك «ينيئسحلل رس رد «هيذراقلل دبغ هسردم رد هلمحم» رد «يلعل نيذلا ثايغ ريما» (ش.ه ٨١٣) ق.ه ٨٣٨ لاس رد: دسيون عي نم و عي فر يطاباس و درك انب يا هناخ ناويد و نيئمزريز و هچغاب و يللا يا هناخ «نانارماك هچوك»

تيب و خلسم اب حورم يلعاي مامح، هئاخ بنج رد هدرک يراج «تفت بآ» ،طاباس نآ رد .هئاخ رد رب هتخاس يلعاي ضوح مامح نايم رد و هديشارت رمرم گنس ياه ضوح و هدرک ترامعنيتلق ضايح وءاملال"

اه رعش نآ فصو رد «يدزي يلعل نيذلا فرش» و دوب روهشم راپسب رهش رد مامح و هئاخ ناويد نيا تافو (ش.ه. ۸۲۰) ق.ه. 845 رد ريما دوخ و ديسر مامتا هب (ش.ه. ۸۱۸) ق.ه. ۸۴۳ لاس رد مامح .تسا هتفگ تفاي.

ار دزي يگغوراد و ترازو «يوفص بسامهط هاش» (ش.ه. ۹۱۶) ق.ه. ۹۴۴ لاس يلواوح رد ،دعب لاس دص تسرد گرزب رتخد- «مگيب شناخ» دوخ رهاوخ و درپس «يدزي يقاب هللا تمعن نيذلا رون ديس هاش» هب «يلو هللا تمعن هاش» هديدن و مانمه ،«يدزي هللا تمعن هاش» .دروآرد يو دقع هب ار -ليعامسا هاش نيا هب و دوب هدي و هديجنس ار «يدزي هللا تمعن هاش» تيارد و تيفك هك «بسامهط هاش» .دوب دز لصو و بصن نيا هب تسد تشاد يگتسبلد و هقالع مه نادناخ

هلحم نآ نارمع و ينادابآ رد نانچ وا .ديسر «يقاب هللا تمعن هاش» هب هئاخ تلود نآ نياربانب تمعن هلحم» شدوخ مان هب ميسانش يم «هاش نايم هلحم» مان اب هزورما هك يا هلحم هك ديشوك دش هئاوخ «يقاب هللا تمعن هلحم» اي «يناخ هللا

نيمز نآ و هئاخ تلود و دزي تموكح ،(ش.ه. ۹۴۳) ق.ه. ۹۷۱ لاس رد «يقاب هللا تمعن هاش» تافو زا سپ .ديسر «يدزي ناريمريم دمحم نيذلا ثايغ ريما» شرسپ اهنت هب

هب «ديج هاش نايم» حرط ،ق.ه. ۱۳ نرق لياوا رد ،هيلوا نايم ندش هتخاس زا نرق ود زا شيب زا س دش هتخادنا رد دزي نيناوخ نيئتسخن تسد

- «يقفاب ناخ يقن يلعل يجاح» هك تسا دقتعم «يرفعج عماح» هب دانتسا اب «راشفا جريا داتسا» دزي مكاح (ش.ه. ۱۱۸۳ ات ۱۱۷۸) ق.ه. ۱۲۱۹ ات ۱۲۱۴ لاس زا ردپ زا سپ هك -يقفاب ناخ يقت دمحم رسپ هب لصتم هك نآ تبسانم هب و درك داجيا عيسو يا هيئيسح «يناخ هللا تمعن» هلحم رد دوب .تفاي راهتشا «هاش نايم» هب دوب «بسامهط هاش دجسم»

تمموكح لاس هاجنپ ربارب رد ار «ناخ يقن يلعل» تميمو كح لاس چنپ دياش هك «يتيآ نيسحلا دبعل» اما گرزب ناخ راك نايم نيا تخاس راك هدمع تسا دقتعم ،هتسناد يم هاتوك ،ناديم نيا دايژ راك و شرديپ نايم» هك درك انب عيسو يناديم ،«ميدق هاش نايم» لباقم رد «ناخ يقت دمحم» ديوك يم و هدوب داد شرئتسگ ار نايم نيياپ تمسق «ناخ يقن يلعل» شدشرا دنزرف ،وا زا دعب و تفرگ مان «هاش

۱۵۰ دودح ات نامز نآ زا .دشاب رسپ ناخ تسد هب و مايي نيمه رد دايژ لامتحا هب مه هيكت تخاس نامز و گرزب «هاش نايم» ،اه يشك نابايخ زا لبق ات و «يولهپ هلسلس» طساوا ات ينعي ،دعب لاس نيا .تفر نايم زا «ميدق هاش نايم» راثآ و مان نامز نيا يطيلو دندنام هوکش نامه هب شا هيكت .تسا هوکش نارود نيمه هب طوبرم زين باي ون سكه

،اروشاع زور و بش هك دوب نيا دزي تيالو مسرر" :دسيون يم شتارطاخ رد «يوضر باون دمحم ازريم و «قامچريم نايم» هب ندمآ يارب زا درك يم توعد ار تميمو كح و «هموكحلا راد» هب تفر يم هتسد يم اه نآ هب تميمو كح ار رصقم ات ود يكي هك نيسوبحمطسوت و لخن نتشادرب و «هاش نايم» .ديشخب

عونمم ار يارادرب لخن تميمو كح هك (ش.ه. ۱۳۱۲ تشهبيدرا ۱۵) ق.ه. ۱۳۵۲ مرحم ياروشاع رهظ ناتساد يو رس رب لقن و بالگ مدرم ،هار رد هدش هئاور مه «املعل هتسد» :دنك يم تياور نينچ ار هدوب هدرک «هاش نايم» هئاور ،هدرك شدرك لخن رود و هدش «قامچريم نايم» دراو ؛دندرک يم راثن تاجتسد يوکش رود هعفد هس و دندرک دنلب ار لخن هعفد ود دزي يلاها «هاش نايم» هب دورو ضحم هب و دندش

ني ياپ دندم آ و هداوخ ي لصفم هضور كي ره ،هتفر لخن يالاب ني طعاو دعب و دندي نادرك ناديم طسو تخيرن يسك غامد زا نوخ يلاغت هلل دمحلا و دندش دوخ لزنم هناور و

فرط راهچ زا ار ناديم نيا: "دنگ يم فصو نينچ شباتك رد ار ناديم نآ ليامش مه «تراشب نيسح» طسو. دوب ابيز يراك يشاك ياراد و هقبط راهچ ياه هفص ،نآ يبرغ ههبح .دوب هدرک هطاحا يياه هفص يم (/kʰ.lak/) «كلک» ار نآ هک دوب رتم کي يبيرقق عافترا هب عالضالا ريثک يوکس کي ناديم يناوخ هيزعت نآ فارطا و دندرک يم نشور ناوارف شتآ و مزيه نآ يور اروشاع ياه بش ايوگ .دنتفگ حيرض دامن ناوونع هب هداثفا روجهم ناديم هشوگ رد مه زونه هک ار گررب لقن انمض .دنا هدرک يم .دندي ناخرچ يم ناديم رد و هتشارب -ع- «نيسح ماما ترضح»

تشه کي ناديم طسو رد: "دسيون يم «قامچ ريم» ناديم کلک هرابرد دوخ تارطاخ رد «نشلگ لالج» دنتفگ يم «کلک» نآ هب اه يديزي و دندوب هتخاس رتم 1.5 رطق و رتم 2 يدينلب هب ابيرقت يعلض نز زا اه يديزي ،مرحم عورش و اروشاع لوا زا .دنتفگ يم «کلک» مه ار نآ ؛دوب «هاش ناديم» رد مه يکي هک .دوش هدروارب ناشتجاج هک دندرک يم رذن و دندومن يم نشور عمش کلک نيا رود ناوج و ريپ و درم و

دنچ هچخي رات ضوع رد ،دوب زيمآ راخثفا و ابيز ،جوات زاغآ زا ناديم نيا هلاس دص دنچ هچخي رات هچ ره و اضف کي اهنت «هاش ناديم» .تسا رواآ تلذ و شارخلد راي سب هيکت و ناديم نيا يشاپورف هلاس هدومحم داتسا» .دش ناريو هک دوب ريذپان ديذجت و يلما ياهامرس هکلب ،دوبن يلومعم يانب ينگ هلمج زا ارود نيا نيبارزاب هتسار و «قامچ ريم ناديم» و «هاش ناديم» هعومجم ،«يلسوت نيا هب اي هداثفا دوباتن يراك مئادن اب هنافساتم هک دندي يم ناريو رد يرهش ياه اضف هعومجم نيترت .دش عورش اه يشک نابايخ و هتي نردم زاغآ اب هک ينايا .دنا هداثفا زور

" .تسناد رهش تهاب و لکش رييغت لماع نيترت مهم ناوت يم ار اه نابايخ ثادحا و لي بيموتا دورو" لاس هداود" .دش عورش «يولهپ نابايخ» ثادحا اب و ش.ه ۱۳۱۰ لاس رد دزي رهش رد اه يشک نابايخ نابايخ» ش.ه ۱۳۲۲ لاس رد و دروخ نيمز هب دزي نابايخ نيمود گنلک ،دزي نابايخ نيلاوا داجيا زا سپ .دش ثادحا «هاش ناديم» و «قامچ ريم هعومجم» نيبت فاي رييغت «مايق» مان هب اه دعب هک «هاش تفاقش ار نآ و دروخ ناديم هندب هب هک دوب يمکحم هبرض نيلاوا نيا

بي رخت هب رجنم هک دوب ناديم هب يياهن هبرض مکح رد ش.ه ۱۳۴۱ لاس رد «دابآ ريم نابايخ» ثادحا" ،«خرسلگ ديس نابايخ» و «اضر هاش نابايخ» ثادحا اب ش.ه ۱۳۵۲ و ش.ه ۱۳۴۸ ياه لاس رد .دش هيکت هصرع يراگزور هک شزرااب يناديم زا بيترت نيدب و دش لي مکت هکلف هب ناديم لي لقت دنور (دزي همانشناد).دنامن يقاب يزيچ ،هشوگ دنچ زج ،دوب يعامتجا تارهاطت

بي رخت زا لبق نارادازع روضح و ناديم نيا زا يبان ياه سکع اجنيا رد نينچمه و تياس نيا رد .تسا دوجوم يناخاضر

الاب بلطم ربهوالع

اب هطبار رد ،دزي هقطنم -انسيا راگنربخ اب وگو ت فگ رد يديزي رگشهوژپ «ترسم نيسح» نامز رد ۱۳۱۰ لاس رد نابايخ نيا :درک راهطا ،دزي نابايخ نيلاوا ناوونع هب ماما نابايخ هچخي رات .دش داجيا عماج دجسم تعاس ات يتشهپ ديهش يلعف ناديم زا هاشاضر

:درک ناي ،ينونک تشعب ناديم هب نآ ليدبت و يسابع هاش يخيرات هينيسح بي رخت دروم رد يو لاس رد و بي رخت تشعب هينيسح مطعا شخب ،ينونک مايق نابايخ داجيا اب نامزمه ۱۳۱۰ لاس رد هاش هينيسح زا يرگيد شخب و اههکت ،رفعج هداژ ماما راولب داجيا تهج مود يولهپ روتسد هب ۱۳۵۰ (انسيا تياس)تفر نيب زا لماک روط هب يسابع

سئب -كـمحل الـ تزح ال و كـدلج الـ تيـرف امـف انـملاط نـم انـل مـقتنا و انـقحـب ذـخ مـهلـلا [3]
وحمـت ال هـلـلا و فـلـكـتـمـلـا هـيـلـع و يـكـتـشـمـلـا هـلـلا يـلـإ فـديـبـعـلـل مـالـطـب كـبـر ام و الـدب نـيـمـلـاـطـلـل
انـيـلـع نـسـحـي و ةـداهـشـلـاب انـخـآل و ةـداعـسـلـاب انـلـوأل مـتـخ يـذـلا هـلـل دـمـحـلـا و انـيـحـو تـيـمـت ال و انـركـذ
(١٠٢ ص ؛ نازحأل ريـثـم) دـيـزـي لـاقـف دودو مـيـحـر هـنـا ةـفـالـخـلـا

وحمـت ال هـلـلا و فـلـكـدهـج بـصـان و كـيـعـس عـسا و كـديـك دـكـف لـوعـمـلـا هـيـلـع و يـكـتـشـمـلـا هـلـلا يـلـإ فـ
و دـدع الـا كـمايـا و دـنـف الـا كـيـأر لـه و اهـراع كـنـع ضـحـرت ال و انـدمـأ كـردت ال و انـيـحـو تـيـمـت ال و انـركـذ
فـوهـلـلا) -نـيـمـلـاـطـلـل فـلـكـتـمـلـا هـيـلـع هـلـلا ةـنـعـل الـا يـدانـمـلـا يـدانـي مـوي دـب الـا كـعـمـج
(١٨٦ ص ؛ صـنـلـا ؛ يـرهـف هـمـجـرت / فـوفـطـلـا يـلـتـق يـلـع

،انـدمـأ كـردت ال و ،انـيـحـو تـيـمـت ال و ،انـركـذ وحمـت ال هـلـلا و فـلـكـدهـج بـصـان و ،كـيـعـس عـسا و ،كـديـك دـكـف
الـا :دانـمـلـا يـدانـي مـوي و ؟دـب الـا كـعـمـج و ،دـدع الـا كـمايـا و ،دـنـف الـا كـيـأر لـه و ،اهـراع كـنـع ضـحـرت ال و
2ج ؛ (مـالـسـلـا هـيـلـع نـيـسـحـلـا لـتـقـم) سـلـاجـمـلـا ةـنـيـز و سـلـاجـمـلـا ةـيـلـسـت) .نـيـمـلـاـطـلـل يـلـع هـلـلا ةـنـعـل
(٣٩٠ ص ؛

وحمـت ال هـلـلا و فـلـكـدهـج بـصـان و كـيـعـس عـسا و كـديـك دـكـف لـوعـمـلـا هـيـلـع و يـكـتـشـمـلـا هـلـلا يـلـإ فـ
و دـدع الـا كـمايـا و دـنـف الـا كـيـأر لـه و اهـراع كـنـع ضـحـرت ال و انـدمـأ كـردت ال و انـيـحـو تـيـمـت ال و انـركـذ
(١٣٥ ص ؛ 45ج ؛ (تـوريـب - ط) راوـنـأل راـحـب) نـيـمـلـاـطـلـل يـلـع هـلـلا ةـنـعـل الـا -دانـمـلـا دانـي مـوي دـب الـا كـعـمـج